

Utbildningsinspektion i Eriksdalskolan

Förskoleklass

Grundskola årskurserna 1–9

Inledning

Verksamheten i Eriksdalskolan har granskats och besökts den 8-9 april 2008. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns på Skolinspektionens webbplats, www.skolinspektionen.se (Tillsyn, Regelbunden tillsyn).

Huvudmannen har ansvar för att de brister som inspektörerna lyfter fram i helhetsbedömningen åtgärdas. Åtgärderna ska redovisas till Skolinspektionen vilket framgår av Skolinspektionens beslut. Skolinspektionen följer också upp effekterna av inspektionen vid nästkommande inspektion.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från kommunen och Eriksdalskolan, dels den information som samlats in under besöket. Även annan information om kommunen och skolorna från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

I Eriksdalskolan intervjuades elever, föräldrar, lärare och rektorer. Inspektörerna besökte även lektioner i samtliga årskurser. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns i skolan utgör underlag för bedömningen.

Rektorerna har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Eriksdalskolan	Antal elever
Förskoleklass	29
Grundskola	358

Källa: Skolans rektor

2 (18)

Utbildningen i Eriksdalskolan omfattar förskoleklass och grundskolans årskurser 1–9. Upptagningsområde är dels Östermalm i centrala Skövde, dels landsbygden öster om staden.

Till enheten hör en förskola och ett fritidshem. Dessa verksamheter behandlas i särskilda rapporter.

Pedagogerna är uppdelade i tre spår/arbetslag i årskurs 7–9. För årskurserna F–6 och fritidshemmet finns ett fjärde spår/arbetslag. Ett femte arbetslag finns där resursteamet vid skolan ingår.

Eleverna är organiserade årskursvis.

Eriksdalskolan leds av två rektorer, en med ansvar för förskolan, förskoleklass och årskurserna 1–6 och en med ansvar för årskurserna 7–9.

Helhetsbedömning

Inspektionen visar att det vid Eriksdalskolan finns goda förutsättningar för elevernas lärande och kunskapsutveckling. En uttalad målsättning finns att tidiga insatser ska ge goda resultat i ett längre perspektiv.

Skolan följer upp kunskapsresultaten i samtliga ämnen. Ett utvecklingsdokument finns för varje elev. I dokumentet bedöms måluppfyllelsen i alla ämnen samt förutsättningarna för kunskapande. Detta dokument ligger till grund för utvecklingssamtalet vilket skrivs i en framåtsyftande individuell utvecklingsplan. Vid samtal med eleverna känner de i stor utsträckning till målen i läroplanen och betygsriterierna.

Läroplanen anger att skolans arbete måste inriktas på att ge utrymme för olika kunskapsformer och att skapa ett lärande där dessa former balanseras och blir till en helhet. Detta har, enligt inspektörerna, inte fått genomslag i Eriksdalskolan. Undervisningen är till stor del ämnesinriktad och arbetssättet för eleverna domineras av att de arbetar med samma sak. Eleverna ges få tillfällen att utveckla sitt eget sätt att lära.

Vid skolan finns ett väl fungerande resursteam som är skolans samlade resurs för elever i behov av särskilt stöd. I teamet ingår tre specialpedagoger, två resurslärare och en elevassistent. I teamet ingår också, skolsköterska, kurator, yrkesvägledare och fritidsledare. Arbetslagen tar upp elevärenden vid sina spårkonferenser. Då arbetslaget inventerat och uttömt sina resurser anmäls ärendet till resursteamet, som träffar spåren var tredje vecka. Varje vecka träffar representant för resursteamet, skolsköterska och kurator skollärdningen för genomgång.

De flesta elever som inspektörerna talar med upplever att de är trygga i skolan och att alla känner alla. I flera klasser som inspektörerna besöker är det dock bristande arbetsro. Skolan har en kamratstödjargrupp, som verkar mot mobbing och skadegörelse samt är goda förebilder. Enligt elever förekommer dock ibland kränkningar. Arbetet med värdegrunden sker på schemalagd tid men detta räcker inte enligt lärarna som bedömer, liksom inspektörerna, detta som ett utvecklingsområde. Trivselregler finns som under lång tid varit under revidering. Beslut om ordningsreglerna har vid inspektionstillfället inte fattats. Det ger en otydlighet i vad det är som gäller. Det är viktigt att förebygga och förhindra trakasserier. En kartläggning av

den egna verksamheten ska utgöra underlag för likabehandlingsplanen. Detta har inte gjorts vid Eriksdalskolan. Planen är under revidering men revideringen är vid inspektionen ännu inte slutförd. Det finns två elevråd vid skolan, ett för de yngre eleverna och ett för de äldre eleverna. Inspektörerna upplever att elevrådets styrelser arbetar med stort engagemang i olika frågor. Det är dock flera klasser som inte är representerade vid elevrådets möten.

Inspektörerna konstaterar att det bedrivs ett kvalitetsarbete vid skolan men att det inte är systematiserat i tillräcklig utsträckning. Lärarna uppfattar inte heller att kvalitetsredovisningen främjar skolans kvalitetsarbete. Enlig skollagen och läroplanen har rektor det övergripande ansvaret för att verksamheten utvecklas och inriktas på att nå de nationella målen. De brist- och förbättringsområden som inspektionens visar är rektors ansvar. Rektorerna bör därför bli tydligare i sin pedagogiska ledning och ansvarstagande för att skolan som helhet når de nationella målen vilket också efterfrågas av lärarna.

Brister som måste åtgärdas

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast måste åtgärdas.

- Skolans likabehandlingsplan uppfyller inte de krav som ställs på en sådan plan (6 § lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever).
- Alla elever har inte tillgång till språkval i enlighet med författningarna (2 kap. 17 och 18 §§ grundskoleförordningen).
- Skolans kvalitetsredovisning uppfyller inte förordningens krav (3 och 4 §§ förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.).

Områden som är i behov av förbättringsinsatser

Det finns enligt inspektörernas bedömning behov av förbättringsinsatser inom följande områden:

- Skolan bör förbättra sitt arbete med att ge utrymme för olika kunskapsformer och att skapa ett lärande där dessa former balanseras och blir till en helhet.
- Skolan bör förbättra sitt arbete med att ge eleverna möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet.
- Skolan bör utveckla arbetet med elevernas formella inflytande.
- Skolan bör förbättra och utveckla samarbetsformer för att stödja elevernas utveckling och lärande.
- Skolan bör utveckla undervisningen så att den i högre grad utgår från varje elevs förutsättningar och behov för att stimulera varje elev till lärande och kunskapsutveckling.
- Skolan bör mer konsekvent arbeta med ett förebyggande värdegrundsarbetet.

4 (18)

- Skolan bör se till att ordningsreglerna är kända för elever, personal och föräldrar.
- Rektorerna bör i högre grad hålla sig förtroga med den dagliga verksamheten och bli tydligare i sin pedagogiska ledning och ansvarstagande så att skolan som helhet når de nationella målen.
- Skolan bör förbättra sitt systematiska kvalitetsarbete.

Bedömningar

Nedan redovisas inspektionens bedömningar utifrån en fyrgradig kvalitetsskala enligt följande:

- *Mycket god* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav *väl* uppfylls.
- *God* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav i *huvudsak* uppfylls.
- *Mindre god* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav endast *delvis* uppfylls.
- *Ej godtagbar* kvalitet innebar en *avsevärd avvikelse* från styrdokumentens mål och krav.

1 KUNSKAPER

Inom detta granskningsområde behandlas skolans kunskapsresultat och arbetet för att varje elev ska nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger för att eleverna ska nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om eleverna tillägnar sig kunskaper i enlighet med läroplanens och kursplanernas mål.

Tabell 1: *Andel elever i procent vid Eriksdalskolan som uppfyller kravnivåerna samtliga delprov i de nationella ämnesproven i årskurs 5 för åren 2003–2007.*

Tabell 1		Resultatmått för elever i årskurs 5					
		Eriksdalskolan					Riket ¹
		2003	2004	2005	2006	2007	2007
Andel (%) som nått kravnivån i samtliga delprov på de nationella ämnesproven	Engelska	77	88	55	79	82	85
	Matematik	91	71	55	63	77	72
	Svenska	82	42	64	58	82	71

Källa: Kommunens statistik

¹ Uppgifter baserade på ett urval av samtliga huvudmän i riket.

Tabell 2: Elevernas genomsnittliga meritvärde, andel elever som nått målen i alla ämnen samt andelen behöriga till nationellt program i gymnasieskolan år 2003-2007.

Tabell 2	Eriksdalskolan					Riket
	2003	2004	2005	2006	2007	2007
Meritvärde	194	188	200	198	201	207
Andel (procent) som nått målen i alla ämnen	73	73	77	88	87	76
Andel (procent) behöriga till nationellt program	89	81	86	93	95	89

Källa: Skolverkets statistik

Tabell 3: Andel elever i procent som uppnått minst resultatet godkänd i de nationella ämnesproven i årskurs 9 för åren 2003-2007².

Tabell 3	Nationella ämnesprov årskurs 9					
	Eriksdalskolan					Riket
	2003	2004	2005	2006	2007	2007
Andel (%) som minst uppnått resultatet G i Svenska	.	.	91	95	95	96
Andel (%) som minst uppnått resultatet G i Matematik	95	81	84	90	82	85
Andel (%) som minst uppnått resultatet G i Engelska	.	.	90	96	90	95

Källa: Skolverkets statistik

Kommentar:

Av tabell 1 framgår att eleverna i årskurs 5 når resultat i de nationella ämnesproven, engelska, matematik och svenska som år 2007 ligger i nivå med eller strax över riksgenomsnittet. Över tid har ämnesproven dock resultaten varierat kraftigt sedan år 2003 med några uppseende resultat från 2004 och 2006. Någon utvärdering av resultaten vid de nationella ämnesproven i år 5 har inte genomförts. Eriksdalskolan satsar medvetet på att höja elevernas meritvärden. Mera resurser läggs på de tidigare åldrarna för att ge bättre långsiktiga resultat och skolans analys är att det först kommer att synas i de nationella proven i årskurs 5. Elevernas kunskapsutveckling följs upp i samtliga ämnen av lärarna, men en sammanställning saknas.

Tabell 2 visar att Eriksdalskolan har förbättrat resultaten för eleverna i årskurs 9. Där framgår att resultaten varierat något över tid. Resultaten är lägre än genomsnittligt meritvärde i riket men är högre avseende andel behöriga till nationellt program.

² Om data saknas visas en prick (.) istället för utfall.

Av tabell 3 framgår att andelen elever som nått målen vid de nationella proven i årskurs 9 är ungefär samma som jämförelsetalen för riket.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om lärarna fortlöpande följer upp resultaten så att undervisningsmål och metoder ständigt kan prövas och utvecklas i förhållande till styrdokumentens krav,
- om kunskapsresultaten följs upp i alla ämnen,
- om kunskapsresultaten följs upp regelbundet under hela skoltiden,
- om utvecklingssamtal genomförs om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas,
- om en framtysyttande individuell utvecklingsplan upprättas i samband med utvecklingssamtalen.

Bedömning av området Uppföljning av kunskapsresultaten:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Inspektörernas sammanvägda bedömning är att området är av god kvalitet. Lärarna följer regelbundet upp kunskapsresultaten i samtliga ämnen. Arbetsplaner med konkretiserade mål finns i alla ämnen och lärarna bedömer elevens måluppfyllelse i ämnena. Detta sker fortlöpande. Ett utvecklingsdokument används där elevens måluppfyllelse i samtliga ämnen bedöms och elevens förutsättningar för kunskapande finns med. För årskurserna 7–9 är dokumentet digitalt och ett gemensamt system för årskurserna 1–9 håller på att tas fram. Dokumentet ligger till grund för den individuella utvecklingsplanen.

1.3 Bedömning och betygssättning

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om lärarna gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper,
- om lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevens kunskapsutveckling och som stöd för betygssättning,
- om lärarna vid bedömning och betygssättning utgår från de nationella målen i kursplanerna och från betygskriterierna,
- om lärarna vid betygssättningen utnyttjar all tillgänglig information om elevens kunskaper i förhållande till kraven i kursplanerna,

8 (18)

- om betyg sätts enligt författningarnas krav,
- om betygskatalog förs enligt bestämmelserna.

Bedömning av området Bedömning och betygssättning:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Inspektörernas sammanvägda bedömning är att arbetet inom området är av god kvalitet. Inspektörerna bedömer att lärarna gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper. De använder de nationella proven som stöd för betygssättningen. Lärarna har arbetat med att säkra betygens likvärdighet genom kommun- och skolövergripande kompetensutveckling.

1.4 Genomförande av utbildningen**Inom detta bedömningsområde har granskats:**

- om läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning,
- om organisation och arbetssätt ger utrymme för olika kunskapsformer,
- om eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet,
- om eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former,
- om undervisningen är allsidig och saklig,
- om de som arbetar i skolan samverkar för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande,
- om skolan samverkar med arbetslivet och närsamhället,
- om arbetet i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund till fortsatt skolgång.

Bedömning av området Genomförande av utbildningen:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
	X		

Motivering:

Inspektörernas sammanvägda bedömning är att området är av mindre god kvalitet. Inspektörerna bedömer att läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning samt att undervisningen är allsidig och saklig. Skolan samverkar med arbetslivet och närsamhället.

Skolan ger dock inte utrymme för olika kunskapsformer i tillräckligt hög grad. Skolan strävar inte heller i tillräcklig utsträckning efter att ge eleverna ett allt större inflytande över sitt eget lärande.

Utbildningen i förskoleklassen ligger till grund för fortsatt skolgång men samverkan med årskurs 1 kan förbättras. Skolan i övrigt bör förbättra och utveckla samarbetsformer. Inom bedömningsområdet finns följande förbättringsbehov:

Utrymme för olika kunskapsformer

Av läroplanen framgår att kunskap kommer till uttryck i olika former – såsom fakta, förståelse, färdighet och förtrogenhet – som förutsätter och samspelar med varandra. Skolans arbete måste inriktas på att ge utrymme för olika kunskapsformer och att skapa ett lärande där dessa former balanseras och blir till en helhet.

Enligt läroplanen ska läraren svara för att eleverna får pröva olika arbetssätt och arbetsformer.

Vid intervjuer med elever och under besöken konstaterar inspektörerna att undervisningen till stor del är styrd av läraren och läromedel. Elevernas skoldag är baserad på ämnesinriktad undervisning. Det dominerande arbetssättet för eleverna är att de gör samma uppgifter men med en viss individualisering. Många elever upplever att undervisningen ofta är ensidig och saknar exempelvis grupp- och temaarbeten. Inspektörerna ser få exempel på att eleverna får pröva olika sätt att lära där utrymme ges för olika kunskapsformer.

Inspektörerna bedömer att skolan bör förbättra sitt arbete med att ge utrymme för olika kunskapsformer och att skapa ett lärande där dessa former balanseras till en helhet.

Inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet

Enligt skollagen ska eleverna ha inflytande över hur deras utbildning utformas. Omfattningen och utformningen av elevernas inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad.

Av läroplanen framgår att skolan ska klargöra för elever och föräldrar vilka mål utbildningen har, vilka krav skolan ställer och vilka rättigheter och skyldigheter elever och deras vårdnadshavare har. Att den enskilda skolan är tydlig i fråga om mål, innehåll och arbetsformer är en förutsättning för elevers och vårdnadshavares rätt till inflytande och påverkan.

I Eriksdalskolan utgår lärarna företrädesvis från sin egen planering. Enligt uppgifter från eleverna är det som regel lärarna som planerar undervisningen och sätter ramarna. Eleverna känner i stor utsträckning till målen i läroplanen. De äldre eleverna är medvetna om betygskriterierna. Målen i kursplanerna är kända i mindre utsträckning. Lärarna är medvetna om att eleverna ges en begränsad möjlighet till ansvars-

tagande och inflytande och att detta bör utvecklas.

Ett exempel på ett utvecklingsarbete kring inflytande och ansvarstagande för elever från årskurs 7 är den ”10:e dagen”. Eleverna planerar själva tillsammans med sin klassföreståndare sin dag och ansvarar för genomförandet av detta. Redovisning lämnas efter varje genomförd dag.

Inspektörerna bedömer att skolans arbete med att ge eleverna möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet bör förbättras.

Förmåga att arbeta i demokratiska former

Enligt grundskoleförordningen ska eleverna i varje klass eller undervisningsgrupp ges tillfälle att tillsammans med läraren behandla frågor som är av gemensamt intresse för eleverna.

Enligt läroplanen ska skolan sträva efter att varje elev har kunskap om demokratis principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former. Läraren ska tillsammans med eleverna planera och utvärdera undervisningen och förbereda eleverna för delaktighet och medansvar och för de rättigheter och skyldigheter som präglar ett demokratiskt samhälle.

Vid skolan finns två elevråd, ett för yngre elever och ett för äldre elever. Klassråd hålls innan elevrådsmöten. Vid besöket uppger eleverna att elevrådets status är låg. Många beslut som fattas tar alldeles för lång tid att genomföra vilket får till följd att tilltron till att elevrådet kan påverka sjunker. Elevrådets styrelse är engagerad men det är flera klasser som inte är representerade vid mötena.

Inspektörerna bedömer att skolan bör utveckla arbetet med elevernas formella inflytande.

Samverkan inom skolan

Läroplanen anger att alla som arbetar i skolan ska samverka för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande. Läraren ska samverka med andra lärare i arbetet med att nå utbildningsmålen. Enligt läroplanen ska samarbetsformer mellan förskoleklass, skola och fritidshem utvecklas för att berika varje elevs mångsidiga utveckling och lärande.

Som tidigare nämnts är elevernas skoldag i stor utsträckning baserad på ämnesinriktad undervisning. Samarbete sker till viss del inom spåren och inom ämnen, men inte mellan spåren. Lärarna vid Eriksdalskolan menar att man har ambitionen att samverka inom skolan. Det finns ingen organiserad tid för gemensamma pedagogiska diskussioner även om man samverkar vid betygssättningen. Utbildningen i förskoleklassen ligger till grund för fortsatt skolgång men samverkan med årskurs 1 sker endast vid få tillfällen trots att verksamheten ligger vägg i vägg.

Inspektörerna bedömer att skolan bör förbättra och utveckla samarbetsformer för att stödja elevernas utveckling och lärande.

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om undervisningen anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande,

- om särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet,
- om det vid behov av särskilda stödåtgärder alltid utarbetas åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Bedömning av området Anpassning av verksamheten till elevernas behov:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Enligt inspektörernas sammanvägda bedömning är området av god kvalitet. Vid skolan finns rutiner för att identifiera elever som har svårigheter i skolarbetet. Skolan ser också till att relevant stöd ges. Det råder ett inkluderande synsätt vid skolan och eleverna erbjuds i huvudsak stöd inom ramen för ordinarie undervisning. Skolan har dock behov av förbättringsinsatser beträffande undervisningen så att den i högre grad utvecklas så att den utgår från varje elevs förutsättningar och behov för att stimulera varje elev till lärande och kunskapsutveckling. Inom bedömningsområdet finns följande förbättringsbehov:

Anpassning till varje elevs förutsättningar

Enligt läroplanen ska undervisningen anpassas till varje elevs förutsättningar och behov. Den ska med utgångspunkt i elevernas bakgrund, tidigare erfarenheter, språk och kunskaper främja elevernas fortsatta lärande och kunskapsutveckling. Läraren ska utgå från varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Vid Eriksdalskolan är undervisningen ofta styrd av gemensamma uppgifter och studier i läroböcker. De elever som är klara med ett arbetsområde får ofta "vänta in" och göra mer av samma sak. Arbetsron påverkas negativt när eleverna inte vet vad de ska arbeta med. Inspektörerna upplever vid besöket att eleverna inte utmanas i tillräckligt stor omfattning.

Inspektörerna bedömer att undervisningen bör utvecklas så att den i högre grad utgår från varje elevs förutsättningar och behov för att stimulera varje elev till lärande och kunskapsutveckling.

2 NORMER OCH VÄRDEN

Inom detta granskningsområde behandlas skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dessa komma till uttryck i vardaglig handling.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan utgör en trygg miljö,

12 (18)

- om skolan har en studiemiljö som är inriktad på lärande och ger stöd åt att utveckla kunskaper,
- om skolan/lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete,
- om skolan har ordningsregler som är utarbetade i samverkan med personal, elever och företrädare för elevernas vårdnadshavare,
- om skolan har upprättat en likabehandlingsplan i enlighet med författningarna och dess mål och åtgärder är synliga i det dagliga arbetet.

Bedömning av området Normer och värden i studiemiljö och samvaro:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
	X		

Motivering:

Inspektörernas sammanvägda bedömning är att området är av mindre god kvalitet trots att de flesta elever som inspektörerna talar med upplever att de är trygga i skolan och att alla känner alla. För att skapa en trygg miljö vid skolan har en kamratstödgrupp bildats bestående av både vuxna och elever. Gruppen verkar mot mobbing och skadegörelse samt är goda förebilder. Studiemiljön är huvudsakligen god. Inom bedömningsområdet finns följande brist och förbättringsbehov:

Värdegrundsarbete

Av läroplanen framgår att skolan aktivt och medvetet ska påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i praktisk vardaglig handling.

Enligt lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever ska huvudmannen för verksamheten se till att det bedrivs ett målinriktat arbete för att främja barns och elevers lika rättigheter samt att motverka diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder och motverka annan kränkande behandling.

Lärarna vid Eriksdalskolan bedriver ett värdegrundsarbete. Tid för PUH– personlig utvecklig och hälsa finns schemalagd. I vissa årskurser uppger lärarna att mer tid behövs för detta arbete. Skolan har en kamratstödgrupp, som verkar mot mobbing och skadegörelse samt är goda förebilder. Vid samtal med elever framkommer dock att kränkningar kan förekomma. Vissa föräldrar uppger vid intervjuer att eleverna känner sig otrygga. Inspektörerna förutsätter att alla sådana signaler från elever och föräldrar följs upp och att åtgärder vidtas för att motverka alla kränkningar så att alla kan känna sig trygga.

Inspektörerna bedömer att skolan mer konsekvent bör arbeta med det förebyggande värdegrundsarbetet.

Ordningsregler

Enligt grundskoleförordningen ansvarar rektorn för att det finns ordningsregler för

varje skola. Ordningsreglerna ska utarbetas och följas upp under medverkan av lärare och övrig personal samt företrädare för eleverna och deras vårdnadshavare.

Eriksdalskolan har trivselregler som är gemensamma för hela skolan. Reglerna är under revidering och har diskuterats i föräldraråd och elevråd. Enligt lärarna har det tagit alldeles för lång tid att revidera reglerna. Beslut är vid inspektionstillfället inte fattat. Vid intervjuer med föräldrar och elever framkommer att det är oklart vilka ordningsregler som gäller.

Inspektörerna bedömer att skolan bör se till att ordningsreglerna är kända för elever, personal och föräldrar.

Likabehandling

Enligt lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever ska huvudmannen för verksamheten eller den huvudmannen bestämmer se till att det finns en likabehandlingsplan för varje enskild verksamhet. Planen ska syfta till att främja barns och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder och att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling. I planen ska planerade åtgärder redovisas. Planen ska årligen följas upp och ses över. Enligt lagen ska huvudmannen för verksamheten se till att det bedrivs ett målinriktat arbete för att främja barns och elevers lika rättigheter samt att motverka diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder och motverka annan kränkande behandling. Likabehandlingsplanen ska utgå från en aktuell kartläggning av den egna verksamheten. Se vidare i Skolverkets allmänna råd för arbete med att främja likabehandling (SKOLFS 2007:7).

Eriksdalskolan har en likabehandlingsplan. Planen utgår inte från en aktuell kartläggning och innehåller inte heller rutiner för uppföljande insatser eller hur dokumentation av ärenden ska gå till. Likabehandlingsplanen ska revideras varje år. Detta arbete är påbörjat vid skolan men inte slutfört. Planen innehåller rutiner för hur elever och personal ska agera när en vuxen kränkt en elev. Rutinen när vuxen kränkt elev är att om en personal får kännedom om kränkningen så kontaktar han/hon den som eleven ansetts ha kränkts av. Den personal som fått kännedom kontaktar även den elev som blivit kränkt. Därefter avgörs om rektor ska kopplas in. Inspektörerna vill uppmärksamma skolan på att rektor bör kopplas in i första skedet, vilket också bör framgå av planen.

Inspektörerna bedömer att skolans likabehandlingsplan inte uppfyller de krav som ställs på en sådan plan.

3 LEDNING OCH KVALITETSARBETE

Inom detta granskningsområde behandlas tillgång till utbildning samt verksamhetens ledning och personal och hur skolan följer de nationella bestämmelserna som omfattar dessa grupper. Inspektionen granskar dessutom rektors och personalens ansvarstagande för skolans målinriktning och myndighetsutövning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan tar emot elever enligt bestämmelserna,
- om varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar,
- om skolan erbjuder eleverna valmöjligheter i enlighet med författningarna,
- om skolan erbjuder eleverna studie- och yrkesorientering,
- om eleverna har tillgång till nödvändig utrustning och ändamålsenliga lokaler,
- om utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda obetydlig kostnad,
- om verksamheten i förskoleklassen omfattar minst 15 timmar i veckan eller 525 timmar om året.

Bedömning av området Tillgång till likvärdig utbildning:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Inspektörernas sammanvägda bedömning är att området är av god kvalitet trots att skolan inte erbjuder valmöjligheter enligt författningarna. Inspektionen i övrigt visar att skolan tar emot elever enligt bestämmelserna, att skolan erbjuder eleverna studie- och yrkesorientering, att eleverna har tillgång till nödvändig utrustning och ändamålsenliga lokaler. Utbildningen är avgiftsfri för eleverna. Verksamheten i förskoleklassen omfattar mer än 525 timmar om året. Inom bedömningsområdet finns dock följande brist:

Valmöjligheter

Grundskoleförordningen anger att som språkval ska erbjudas minst två av språken franska, spanska och tyska. En kommun är skyldig att anordna undervisning i ett språk som har erbjudits om minst fem elever väljer språket. Om eleven och elevens vårdnadshavare önskar det ska som språkval för en elev istället erbjudas följande språk: det språk eleven har rätt till modersmålsundervisning i, svenska som andraspråk för elever som i övrigt får undervisning i svenska som andraspråk, svenska för elever som i övrigt får undervisning i svenska, engelska eller teckenspråk. En kommun är skyldig att anordna undervisning i ett sådant språk om minst fem elever väljer språket.

Eriksdalskolan erbjuder bl.a. svenska/engelska som språkval. Elever ska genom valet kunna bredda och fördjupa sig i språken. Svenska/engelska har eleverna vid tre lektionstillfällen per vecka. Vid ett av tillfällena i årskurs 9 ägnas tiden åt läxläsning, vilket kan vara i ett helt annat ämne.

Rektorerna har uppmärksammat ovanstående och en förändring pågår.

Inspektörerna bedömer att alla elever inte har tillgång till språkval i enlighet med författningarna.

3.2 Personalens utbildning och kompetensutveckling

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver,
- om skolans pedagogiska personal har nödvändiga insikter i de föreskrifter som styr utbildningen,
- om skolans pedagogiska personal får den kompetensutveckling som de behöver för att kunna utföra sina arbetsuppgifter på ett professionellt sätt,
- om rektor genom utbildning och erfarenhet har förvärvat pedagogisk insikt.

Bedömning av området Personalens utbildning och kompetensutveckling:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Inspektörernas sammanvägda bedömning är att området är av god kvalitet eftersom skolans personal i huvudsak har utbildning för den undervisning de bedriver och får kompetensutveckling kopplad till skolans behov. Rektorerna har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt.

3.3 Rektors ansvar

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om rektor håller sig förtrogen med det dagliga arbetet,
- om rektor som pedagogisk ledare tar det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen,
- om rektorn tar ansvar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen,
- om rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna,
- om lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg följs.

Bedömning av området Rektors ansvar:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
	X		

Motivering:

Inspektörerna bedömer att området är mindre god kvalitet. Denna sammanvägda bedömning grundar sig på att rektorerna av elever och lärare inte upplevs vara förtrogna med det dagliga arbetet i skolan. Lärarna önskar mer pedagogisk ledning. Vid inspektionstillfället är rektor för Eriksdalskolan 7–9 relativt nyanställd. Rektor för F–6 har varit anställd vid skolan i drygt tio år. Inom bedömningsområdet finns följande förbättringsbehov:

Rektors förtrogenhet

Enligt skollagen ska rektorn hålla sig förtrogen med det dagliga arbetet i skolan. Vid intervjuer med elever och personal framkommer att rektorernas stöd i elevvårdsarbetet upplevs som mycket bra det finns dock önskemål om att rektorerna ska delta mer i verksamheten för att få mer kunskap om det dagliga arbetet i skolan. Rektorerna uppger att det administrativa arbetet och förvaltningsövergripande arbetet tar allt mer tid och då på bekostnad av tid för den dagliga verksamheten. Förtrogenhet med verksamheten finns hos rektorerna men enligt inspektörerna bör fler verksamhetsbesök ingå i rektorernas arbete.

Inspektörerna bedömer att rektorerna i högre grad bör hålla sig förtrogna med den dagliga verksamheten i skolan.

Rektor som pedagogisk ledare

Skollagen anger att det åligger rektorn att särskilt verka för att utbildningen utvecklas. Enligt läroplanen har rektorn som pedagogisk ledare och chef för lärarna och övrig personal i skolan det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas på att nå de nationella målen.

Vid intervjuer med personal framkommer att man önskar ett tydligare ledarskap, framförallt i utvecklingsfrågor. De brist- och förbättringsområden som inspektionen visar är rektors ansvar exempelvis likabehandlingsplanen, elevernas inflytande och det systematiska kvalitetsarbetet.

Inspektörerna bedömer att båda rektorerna bör bli tydligare i sin pedagogiska ledning och ansvarstagande för att skolan som helhet når de nationella målen.

3.4 Kvalitetsarbete**Inom detta bedömningsområde har granskats:**

- om skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder, för att förbättra måluppfyllelsen,

- om kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som innehåller en bedömning av i vilken mån de nationella målen för utbildningen nåtts och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för att öka måluppfyllelsen.

Bedömning av området Kvalitetsarbete:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
	X		

Motivering:

Inspektörernas sammanvägda bedömning är att området är av mindre god kvalitet. Vid Eriksdalskolan bedrivs ett kvalitetsarbete men det är inte systematiserat i tillräcklig omfattning. Kvalitetsredovisningen uppfyller inte heller författningarnas krav.

Inom bedömningsområdet finns följande brist och förbättringsbehov:

Systematiskt kvalitetsarbete

Enligt läroplanen måste skolans verksamhet utvecklas så att den svarar mot uppställda mål. Detta kräver att undervisningsmålen ständigt prövas, resultaten följs upp och utvärderas och att nya metoder prövas och utvecklas. Ett sådant arbete måste ske i ett aktivt samspel mellan skolans personal och elever och i nära kontakt med såväl hemmen som det omgivande samhället.

En övergripande utvärdering av hur kvalitetsarbetet bedrivits sker med en elevenkät och med en föräldraenkät. Vid Eriksdalskolan genomförs det primära kvalitetsarbetet i arbetslagen som har regelbundna träffar. En systematisk utvärdering saknas av resultaten där resultaten tas tillvara och omsätts i åtgärder. Inför kvalitetsredovisningen utvärderas verksamheten utifrån målen och utvärderingarna lämnas till rektor. Lärarna använder Skolverkets material BRUK. En helhetsbedömning görs, som resulterar i förbättringsområden inför nästa läsår.

Inspektörerna bedömer att det systematiska kvalitetsarbetet bör förbättras.

Kvalitetsredovisning

Förordningen om kvalitetsredovisning anger att arbetet med kvalitetsredovisning ska främja skolornas kvalitetsarbete och därigenom bidra till att förverkliga utbildningarnas nationella mål. Kvalitetsredovisningen syftar även till att ge information om verksamheten och dess måluppfyllelse. Enligt förordningen ska kvalitetsredovisningen innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. I kvalitetsredovisningen ska verksamhetens förutsättningar, arbetet i verksamheten och utbildningens måluppfyllelse redovisas. I kvalitetsredovisningen ska uppföljning och utvärdering av likabehandlingsplanen redovisas. Enligt förordningen om kvalitetsredovisningen ska skolans kvalitetsredovisning utarbetas under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet med kvalitetsredovisning. Vid Eriksdalskolan följer lärarna regelbundet upp kunskapsresultaten i samtliga

ämnen. I Eriksdalskolans kvalitetsredovisning redovisas dock inte dessa resultat. Endast genomsnittligt meritvärde för betyg i årskurs 9 och nationella prov i årskurs 5 redovisas. Kvalitetsredovisningen saknar därmed en samlad bild av elevernas kunskapsresultat. Vidare saknas en utförlig analys av resultaten och den innehåller inte en redovisning av planerade åtgärder för en ökad måluppfyllelse.

Skolan måste också utveckla elevernas medverkan vid framtagandet av kvalitetsredovisningen. Eleverna har svarat på en enkät vars resultat inte redovisas i kvalitetsredovisningen. Vid intervjuerna framkommer att de inte känner till att det finns en kvalitetsredovisning, och de har inte deltagit på något annat sätt.

Inspektörerna bedömer att skolans kvalitetsredovisning inte uppfyller förordningens krav.

Datum Ort
2008-12-11 Göteborg

Marita Schiller Helander

Eva Wallentin